פרשת לך לך תשפ"ז

יוצאים לדרך

אסף אלזרע · השראה

"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, אל הארץ אשר אראך".

כמה נושאים בפרשה

- **הציווי על יציאת אברם אבינו מחרן** לכיוון ארץ כנען, יחד עם שרי, אליעזר, לוט בן אחיו וכל הנפש אשר עשו בחרן.
- **"ויהי רעב בארץ"** - אברהם אבינו יורד למצרים, שרי נלקחת לבית פרעה, ויוצאת משם ברכוש רב.
- **"ויהי ריב בין רועי מקנה אברם ובין רועי מקנה לוט"** - על ענייני מרעה. לוט ואברהם נפרדים, לוט מגיע לסדום שטובה מאוד למרעה, אך אנשיה מושחתים.
- **מלחמת המלכים** - לוט נשבה, ואברהם יוצא עם אליעזר "וחניכיו", מנצח את חמשת המלכים ומשיב את לוט למקומו.
- **ברית בין הבתרים** - הקב"ה נגלה לאברהם. אברהם שואל על ירושת הארץ: **"במה אדע כי אירשנה?"** הקב"ה מבטיח לו בן, ומבקש ממנו להסתכל על הכוכבים: **"כה יהיה זרעך"**. ומבשר לו על הגלות במצרים: **"ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ואחרי כן יצאו ברכוש גדול"**.
- **לידת ישמעאל וגירוש הגר** - אברהם חשוך בנים. שרי נותנת את הגר לאברהם, ישמעאל נולד, ולאחר מכן מזלזלת הגר בשרי הגבירה. אברהם מגרש אותה בציווי אשתו, היא בורחת למדבר, שם נגלה אליה המלאך ומבקש ממנה לחזור לבית אברהם, ומבטיח לה שישמעאל יגדל, אך גם מנבא לה כי יהיה **"פרא אדם, ידו בכל ויד כל בו"**.
- **מצוות המילה ובשורת יצחק** - בגיל 99 הקב"ה מתגלה לאברהם ושוב מבטיח לו שיהיה אב המון גויים, מבשר לו על לידת יצחק ומצווה אותו על המילה. משנה את שמו לאברהם ואת שמה של שרי לשרה.

תכלית האדם בעולמו

כותב הרב מיכאל מיוסט זצ"ל בספרו "חיי אדם":

> "לך לך: מפרש רש"י - להנאתך לטובתך. התיקון של האדם בעולם הזה הוא להשפיע, וזה על ידי 'לך'. ללכת ולהתרחק מהאיגואיזם, שהוא בחינת 'לך'. אצל הצדיקים זה בבחינת להנאתך, כי נהנים להשפיע, כי משיגים רוממות הבורא יתברך, וההשפעה נחת רוח לו נחשבת להם כמו קבלת טובה והנאה. מאידך, אצל רוב האנשים, כיוון שזו עבודה קשה ומתישה, צריך לחזק אותם, שעל ידי כך יזכו בסוף התהליך לדבקות שהיא התכלית, וזה לטובתך."

מה פירוש?

כאן יש להתחיל מבראשית: לשם מה נברא העולם? כתבו המקובלים כי בורא עולם ברא את העולם להיטיב לנבראיו, וכותב הליקוטי מוהר"ן: **"ואין מלך בלא עם, והוכרח לברוא בני אדם"**. כלומר, אותנו, הנבראים, כדי שנהנה מאותה ההטבה שהכין לנו.

מה פירוש להנות? כמה להנות? איך נהנים? הרי כולנו מתענגים מעוגה טעימה, ואם נאכל את כל העוגה? מה אז?

ובכלל, אם מטרת הבריאה להנות לנבראים, הרי שהוכרח היה להטביע בטבע של הנבראים את המטבע האנושי המשותף לכלל האנושות, והוא **"הרצון לקבל"**...

אז כמה רצון לקבל? בפשטות, אינסוף רצון לקבל... כדי שנוכל לקבל את כל העולם. לא סתם "אדם בצעירותו, ויש כאלה גם בזקנותם, רוצים לטרוף את העולם".

אבל לפני רגע כתבנו שיש דרך נכונה לקבל. כי כאשר אדם מקבל מעבר לכלים שלו, יותר מדי שפע, הדבר

בקלות יכול לגרום "לשבירת הכלים" - ראו ערך העוגה... יותר מדי - קלקול.

אז איך מקבלים נכון?

לימדו אותנו חז"ל שתכלית האדם בעולם להידבק בקב"ה. מה הכוונה להידבק? אלא אמרו חז"ל: **"הידבק במידותיו - מה הוא רחום אף אתה רחום, מה הוא חנון אף אתה חנון"** וכו'.

מלמד אותנו מרן בעל הסולם זיע"א שעניין הדמיון לבורא הוא להשפיע. כמו שהבורא כל הזמן נותן ומשפיע, כך גם אתה תהיה משפיע ונותן.

כמו שמלמדת אותנו התורה הקדושה: **"אלה תולדות השמיים והארץ בהיבראם"**, ואמרו חז"ל: אל תקרא "בהיבראם" אלא **"באברהם"**, שמידתו מידת החסד והנתינה. שעד דורו של אברהם אבינו היה העולם נבנה ונחרב (דור נוח, דור הפלגה), ואברהם במידת החסד שלו קיים את העולם. נתינה.

יש כאן קונפליקט. כי מצד אחד בורא עולם נטע בנו רצון לקבל ענק ואינסופי, ובאותה הנשימה לימדו אותנו חז"ל שעיקר העבודה שלנו כאן בעולם הזה היא להידמות לבורא, דהיינו להשפיע... איך זה יתכן?

ומסביר הרב בעל הסולם זיע"א, שבאמת הרצון לקבל הוטבע בבריאה, אבל עיקר העבודה שלנו הנבראים היא להפוך את הרצון לקבל, שיהיה על מנת להשפיע. שזהו כלי הקבלה המתוקן באמת.

אז האדם מהפך את טבעו, ובאמת מקבל - אבל על מנת לתת.

חלק אלוק ממעל

בפרשת בראשית, בבריאת האדם, נאמר: **"ויפח באפיו נשמת חיים, ויהי האדם לנפש חיה"**, ומבואר: **"מאן דנפח, מדיליה נפח"**. הקב"ה החיה את האדם מתוך עצמותו.

כותב הרב אשלג זצ"ל בהקדמות, שהאדם בבריאתו הוא **"כאבן הנחצבת מן ההר"**. מה פירוש? באמת האבן ביחס להר היא כלום וכמעט שום דבר, שהרי כאשר לוקחים אבן מההר, לא חסר מההר כלום. ובכל זאת, עדיין כל העניינים המצויים בהר, כל ההרכב הכימי וחיבור היסודות, הכל מצוי באותה אבן קטנה. אלא שהיא חלק, וההר הוא הכל.

אמרו חז"ל: אדם הוא **"חלק אלוק ממעל"**. כמו משל האבן וההר.

ואם כך, כמו שבורא עולם הוא כל כולו נתינה ואין בו קבלה, כי ממי יכול לקבל? כך באמת האדם בפנימיותו כל כולו נתינה...

זה עניין "לך לך" - לעצמך, לפנימיותך. כי באמת, בנקודה הפנימית שלך, את/ה משפיע/ה ונותן/ת, כי את/ה ונשמתך חלק אלוק ממעל...

וזה שכתב הרב מיוסט זצ"ל: לך, תתרחק. ממה? מהרצון לקבל שלך, מהאגואיזם. קח את הרצון ותהפוך אותו לצינור להשפעה.

ובאמת, אצל הצדיקים כתב שם הרב, ההשפעה שלהם היא הנאה, כי הם מיטיבים ומידמים יותר לבורא עולם. ואצלינו, העם, זה בבחינת "לטובתך". כי את/ה לאט לאט מתקרב/ת יותר לתכלית הבריאה, אל הבורא, מהפך/ת את הרצון לקבל לעצמי לרצון לקבל על מנת להשפיע, הוֹוָה כלי אמיתי לקבלת השפע. ובסוף, מסביר לנו הרב בשם רש"י שם, גם זה יהיה "להנאתך".

קורס להגשמה עצמית בהנחיית אסף אלזרע

אסף אלזרע מלווה אנשים למעלה מ-20 שנה בתחומי הבריאות הטבעית, האימון והלימוד.

הקורס משלב גוף, תודעה ועשייה, ובין הנושאים:

- הקשר בין הגוף, הנפש והבריאות
- התמודדות עם משברים וטראומה
- בניית תקווה וכיוון חדש בחיים
- הצבת יעדים ועבודה מעשית בכל שבוע
- איך המחשבות והמוח משפיעים עלינו
- לראות מצבים קשים מזווית חדשה
- להגשים חלום, צעד אחרי צעד
- כלים ללוות ולאמן אחרים

הקורס מיועד למי שמבקש להוציא חלום או רצון מהכוח אל הפועל, למי שנמצא בצומת דרכים בחייו, ולמי שמעוניין ללמוד ללוות אחרים. 15 מפגשי לימוד ו-15 מפגשי תרגול בזום, קבוצת ליווי ותעודת מאמן בסיום.

המחזור הקרוב מתחיל ביום שלישי, 15.12, בשעה 18:00. מספר המקומות מוגבל.

לפרטים: שלומית, 053-4424123 (גם בוואטסאפ) · course.hashra.org

כמה מילים על ביתר

לא באמת... על ביתר. אבל בפרשתנו מוזכרת ברית בין הבתרים: אברהם שואל את הקב"ה על עניין הארץ והירושה: **"במה אדע כי אירשנה?"**

והקב"ה מצווה את אברהם לקחת איל ועגלה ועז ולבתר אותם, **"והנה אימה חשכה גדולה נופלת עליו"**, והקב"ה עובר בין הבתרים בלפיד אש ומבטיח לאברהם אבינו: **"ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה, ואחרי כן יצאו ברכוש גדול"**.

בורא עולם מנבא לאברהם אבינו את הירידה למצרים והעלייה משם לאחר ארבע מאות שנה, וגם מדבר ברמז על כלל הגלויות שישעבדו בהם בניו: "אימה חשכה גדולה נופלת עליו". שעליהם כותב המדרש: **"'אימה' - זו בבל, 'חשכה' - זו מדי, שהחשיכה עיניהם של ישראל בצום ובתענית, 'גדולה' - זו יוון, 'נופלת עליו' - זו אדום"**...

אבל ברשותכם, נתעכב קצת על גלות מצרים ויצחק אבינו, שלידתו מוזכרת בפרשה. שמעתי בהילולת רחל אמנו מכבוד הרב שינברגר שליט"א, מובא מזכרון, **ולכן יתכנו אי דיוקים**...

יצחק אבינו!

יש גמרא במסכת שבת, דף פ"ט עמוד ב':

"אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מאי דכתיב 'כי אתה אבינו, כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו, אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך'? (מה הכוונה שאומר הפסוק)

לעתיד לבוא יאמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם: בניך חטאו לי. אמר לפניו: רבונו של עולם, ימחו על קדושת שמך. (הקב"ה בא לאברהם ואומר לו "בניך חטאו", על מנת שילמד עליהם זכות. אומר אברהם - ימחו)

אמר: אימר ליה ליעקב, דהוה ליה צער גידול בנים, אפשר דבעי רחמי עלייהו. (אמר הקב"ה: אם כך, אומר ליעקב, שהיה לו צער גידול בנים, אולי יבקש רחמים על עם ישראל)

אמר לו: בניך חטאו. אמר לפניו: רבונו של עולם, ימחו על קדושת שמך.

אמר: לא בסבי טעמא ולא בדרדקי עצה. (אמר הקב"ה: אין עצה לא בסבים ולא בילדים)

אמר לו ליצחק: בניך חטאו לי. (כביכול יצחק אבינו מידת הדין הקשה, ההיגיון נוטה לומר שבוודאי יאמר "ימחו על קדושת שמך")

אמר לפניו: רבונו של עולם, בני ולא בניך?! בשעה שהקדימו 'נעשה' ל'נשמע' קראת להם 'בני בכורי', עכשיו בני ולא בניך?! (כשהוצאת אותם ממצרים קראת

להם "בני בכורי", ועכשיו אתה אומר לי שהם בני ולא בניך?!)

ועוד, כמה חטאו? כמה שנותיו של אדם? שבעים שנה. דל עשרין, דלא ענשת עלייהו - פשו להו חמשין. דל עשרין וחמש דלילותא - פשו להו עשרין וחמש. דל תרתי סרי ופלגא דצלויי ומיכל ודבית הכסא - פשו להו תרתי סרי ופלגא. אם אתה סובל את כולם - מוטב, ואם לאו - פלגא עלי ופלגא עליך. ואם תמצא לומר כולם עלי - הא קריבית נפשי קמך!"

אמר יצחק אבינו לקב"ה: רגע... כמה בכלל שנות חייו של האדם? שבעים שנה? תוריד עשרים שלא נענשים עליהם - נשארו 50 שנה. מתוכם תוריד 25 שנה שזה הלילות, וישנים בהם, מה חוטאים בהם? נשארו סך הכל 25 שנה. מכאן, תוריד 13 וחצי של תפילות, אוכל, בית כסא... נשארו 13 וחצי.

אם אתה רוצה לקחת עליך את העוונות של ה-13 וחצי שנה - טוב. אם לא, חצי עליך וחצי עלי. ואם לא... הכל עלי.

פתחו ואמרו: כי אתה אבינו!

"אמר להם יצחק: עד שאתם מקלסין לי - קלסו לקדוש ברוך הוא. ומחווי להו יצחק הקדוש ברוך הוא בעינייהו. מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים: 'אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך'."

ושבועתו לישחק

כתוב בתהילים: **"אשר כרת את אברהם, ושבועתו לישחק"**. "כרת את אברהם" - הכוונה לברית בין הבתרים שכרת הקב"ה עם אברהם. והשבועה שנשבע ליצחק - על איזו שבועה מדובר?

למדנו שיצחק אבינו לוקח את עוונותיהם של ישראל לעתיד לבוא. ויש שני הסברים, ואפילו שלושה, איך יצחק אבינו מצליח לקצר את גלות מצרים מ-400 שנה ל-210 שנה. ואמר הרב הסבר מדהים נוסף:

באמת יצחק אבינו הוא מידת הדין הקשה והגבורה, ובזכות הגבורה שלו הצליח למשוך אליו את הדין מעם ישראל, ולקצר את שיעבוד הגאולה מארבע מאות שנים ל-210. איך?

אם נתבונן, כל האבות קיבלו שינוי של השם: מאברם לאברהם, יעקב - ישראל. יצחק נשאר יצחק.

אבל באמת אמר הרב, כאשר נולד יצחק אמרה שרה: **"צחוק עשה לי אלוקים, כל השומע יצחק לי"**. ודוד המלך כותב **"ושבועתו לישחק"**, ששמו של יצחק אבינו אמור להיות **ישחק**... מלשון **"שחוק עשה לי אלוקים"**...

מה הכוונה? ואיזו שבועה?

אמרו המקובלים שהקב"ה השתמש בזכותו של יצחק אבינו, כאשר מסר נפשו ופשט צווארו בעקדת יצחק, לקצר את שיעבוד הגלות במצרים מ-400 ל-210 שנה. זו השבועה ליצחק, שיקצר להם את גלות מצרים. ואמר הרב שליט"א שרמוז הענין בשמו של יצחק אבינו:

באמת השם אמור היה להיות **ישחק**, כמו שכותב דוד המלך בתהילים, אבל התחלפו האותיות ש' לצ'.

ההפרש בין ש' (300) לצ' (90) הוא בדיוק 210 שנה - כמניין השנים שהיו בני ישראל בפועל בגלות מצרים.

וכך עמדה זכותו של יצחק אבינו לבני ישראל גם בגלות הקשה במצרים, בזכות אותה מסירות נפש של להיות מסוגל להפוך את הרצון לקבל להשפעה גמורה לעם ישראל.

שבת מבורכת.

השיעור מוקדש לעילוי נשמת כל הנופלים וכל הנרצחים, לרפואת כל הפצועים, לשמירה על כל החיילים, כוחות הביטחון ועם ישראל המתוק.

לרפואת: כמוהר"ר הרב מרדכי בן שרה מאשה שליט"א, הרב אריק אריה חיים בן יפה פלורנס, הרב חזקיהו דב הכהן בן שושנה שליט"א, יוסף בן אסתר.

לעילוי נשמת: מיכאל בן מרים ע"ה. תנצב"ה.